

PASSFR.EU

A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

UMS® 21 Kur Değişiminin Etkileri

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

KAPSAM

Yabancı Para
İşlemleri

Yabancı Para
Çevrimleri

TEMEL KAVRAMLAR

Geçerli Para Birimi

- Bir işletmenin geçerli para birimi, faaliyet gösterdiği temel ekonomik çevrenin para birimidir

Geçerli Para Birimi

- Bir işletmenin geçerli para birimi, faaliyet gösterdiği temel ekonomik çevrenin para birimidir

Yurt Dışındaki İşletme

- Raporlayan işletmenin dışında bir ülke veya para birimine dayalı veya bu para biriminde yürütülen faaliyetlere sahiptir.
- Raporlayan bir işletmenin bağlı ortaklığı, iştiraki, müşterek anlaşması veya şubesidir.

Geçerli Para Birimi

- Bir işletmenin geçerli para birimi, faaliyet gösterdiği temel ekonomik çevrenin para birimidir.

Yurt Dışındaki İşletme

- Raporlayan işletmenin dışında bir ülke veya para birimine dayalı veya bu para biriminde yürütülen faaliyetlere sahiptir.
- Raporlayan bir işletmenin bağlı ortaklığı, iştiraki, müşterek anlaşması veya şubesidir.

Raporlama Para Birimi

- Raporlayan işletmenin finansal tablolarının hazırlandığı para birimidir.

Geçerli Para Birimi

- Bir işletmenin geçerli para birimi, faaliyet gösterdiği temel ekonomik çevrenin para birimidir.

Yurt Dışındaki İşletme

- Raporlayan işletmenin dışında bir ülke veya para birimine dayalı veya bu para biriminde yürütülen faaliyetlere sahiptir.
- Raporlayan bir işletmenin bağlı ortaklığı, iştiraki, müşterek anlaşması veya şubesidir.

Raporlama Para Birimi

- Raporlayan işletmenin finansal tablolarının hazırlandığı para birimidir.

Yabancı Para İşlemleri

- Bir yabancı para biriminde yapılan veya ödemeyi gerektiren bir işlemdir.

GEÇERLİ PARA BİRİMİ

GEÇERLİ PARA BİRİMİ

Birincil Faktörler

İkincil Faktörler

Birincil Faktörler

- Faaliyet Gelirleri ve Nakit Girişleri

Birincil Faktörler

- Faaliyet Gelirleri ve Nakit Girişleri
- Faaliyet Giderleri ve Nakit Çıktıları

Birincil Faktörler

- Faaliyet Gelirleri ve Nakit Girişleri
- Faaliyet Giderleri ve Nakit Çıkışları

İkincil Faktörler

Birincil Faktörler

- Faaliyet Gelirleri ve Nakit Girişleri
- Faaliyet Giderleri ve Nakit Çıkışları

İkincil Faktörler

- Finansal Faaliyetler

Birincil Faktörler

- Faaliyet Gelirleri ve Nakit Girişleri
- Faaliyet Giderleri ve Nakit Çıkışları

İkincil Faktörler

- Finansal Faaliyetler
- Faaliyetlerden Yapılan Tahsilatlar

ÖRNEK

- A İşletmesi 1 Ekim 2021 tarihinde 115.000 PBX maliyetli bir ticari mal satın almıştır. 1 Ekim 2021 tarihli döviz kuru $1 \text{ PBY} = 1,15 \text{ PBX}$. Ticari mal stokunun maliyeti de 100.000 PBX'dir.

ÖRNEK (Devamı)

- A İşletmesi 1 Ekim 2021 tarihinde 115.000 PBX maliyetli bir ticari mal satın almıştır. 1 Ekim 2021 tarihli döviz kuru $1 \text{ PBY} = 1,15 \text{ PBX}$ 'dir. Ticari mal stokunun maliyeti de 100.000 PBX'dir.
- 31 Ekim 2021 tarihinde döviz kuru $1 \text{ PBY} = 1,16 \text{ PBX}$ 'dir ve A İşletmesi borcunu ödemiştir. Vadesinde borç için ödeme yapıldığında 115.000 PBX, 99,138 PBY'ye eşittir.

ÖRNEK

Eğer işletmenin *geçerli para birimi PBY* ise, 862 PBY tutarındaki kazanç kâr veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna alınacaktır.

$$100.000 \text{ PBY} - 99.138 \text{ PBY} = 862 \text{ PBY}$$

ÖRNEK

- Eğer işletmenin ***geçerli para birimi PBY*** ise, 862 PBY tutarındaki kazanç kâr veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna alınacaktır.
- Eğer işletmenin ***geçerli para birimi PBX*** ise, ödemenin tutarında (115.000 PBX) herhangi bir değişiklik söz konusu olmayacak, dolayısıyla ***herhangi bir kazanç veya kayıp da söz konusu olmayacaktır.***

YURT DIŞINDAKİ
İŞLETMENİN GEÇERLİ
PARA BİRİMİ

Önemli ölçüde özerklik yerine raporlayan işletmenin faaliyetlerinin bir uzantısı olarak yürütülüyorsa

Önemli ölçüde özerklik yerine raporlayan işletmenin faaliyetlerinin bir uzantısı olarak yürütülüyorsa

Raporlayan işletme ile yapılan işlemler, yurt dışındaki işletmenin faaliyetlerinin büyük bir kısmını oluşturuyorsa

Önemli ölçüde özerklik yerine raporlayan işletmenin faaliyetlerinin bir uzantısı olarak yürütülüyorsa

Raporlayan işletme ile yapılan işlemler, yurt dışındaki işletmenin faaliyetlerinin büyük bir kısmını oluşturuyorsa

Yurt dışındaki işletmenin faaliyetlerden kaynaklanan nakit akışları, raporlayan işletmenin nakit akışlarını doğrudan etkiliyorsa ve raporlayan işletmeye havale edilmeye hazırsa

Önemli ölçüde özerklik yerine raporlayan işletmenin faaliyetlerinin bir uzantısı olarak yürütülüyorsa

Raporlayan işletme ile yapılan işlemler, yurt dışı işletmenin faaliyetlerinin büyük bir kısmını oluşturuyorsa

Yurt dışındaki işletmenin faaliyetlerden kaynaklanan nakit akışları, raporlayan işletmenin nakit akışlarını doğrudan etkiliyorsa ve raporlayan işletmeye havale edilmeye hazırsa

Faaliyetlerden kaynaklanan nakit akışları, raporlayan işletmenin fonları olmaksızın borç yükümlülüklerini yerine getirmek için yeterli değilse

RAPORLAMA PARA BİRİMİ

A İşletmesi
PBX

B İşletmesi
PBX

C İşletmesi
PBX

Bir şirketler grubu birçok ülkede kapsamlı faaliyetlere sahip olabilir ve işini büyük ölçüde uluslararası pazarlarda yürütebilir. Bu durumda uygun bir raporlama para birimi belirlemek zor olabilir. USD veya Euro gibi uluslararası bir para birimi kullanılabilir.

Bir şirketler grubu birçok ülkede kapsamlı faaliyetlere sahip olabilir ve işini büyük ölçüde uluslararası pazarlarda yürütebilir. Bu durumda uygun bir raporlama para birimi belirlemek zor olabilir. USD veya Euro gibi uluslararası bir para birimi kullanılabilir.

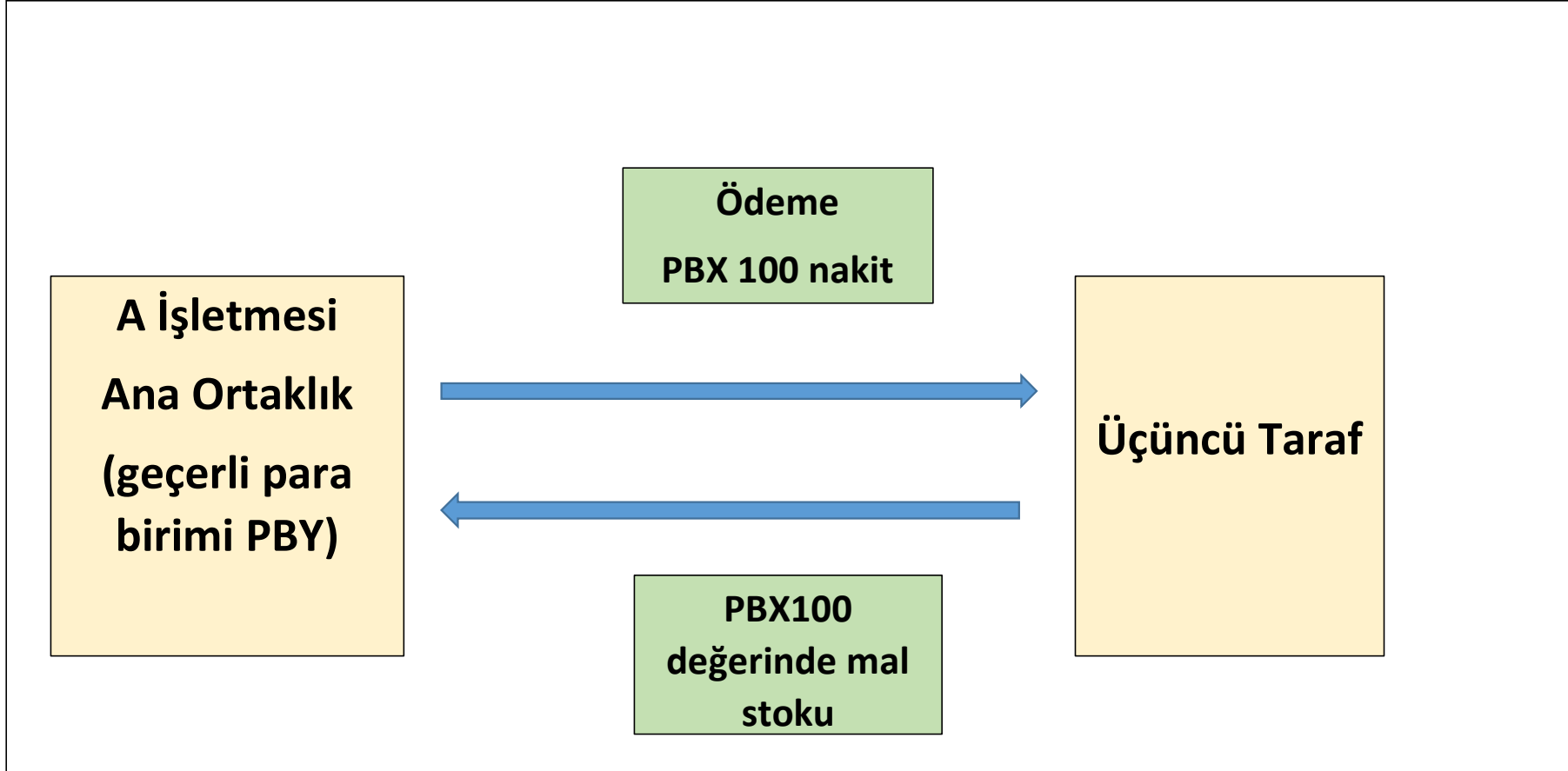
Bazı durumlarda, işletmelerin geçerli para birimi yerel para birimi olmamasına rağmen finansal tablolarını yerel para birimi cinsinden sunmaları gerekebilir.

Bir şirketler grubu birçok ülkede kapsamlı faaliyetlere sahip olabilir ve işini büyük ölçüde uluslararası pazarlarda yürütebilir. Bu durumda uygun bir raporlama para birimi belirlemek zor olabilir. USD veya Euro gibi uluslararası bir para birimi kullanılabilir.

Bazı durumlarda, işletmelerin geçerli para birimi yerel para birimi olmamasına rağmen finansal tablolarını yerel para birimi cinsinden sunmaları gerekebilir.

Bir işletme, kendi geçerli para birimi, ana ortaklığın ana ortaklığın geçerli para biriminden farklı, finansal tablolarını ana ortaklığın geçerli para birimi cinsinden sunmak isteyebilir.

YABANCI PARA İŞLEMLERİ

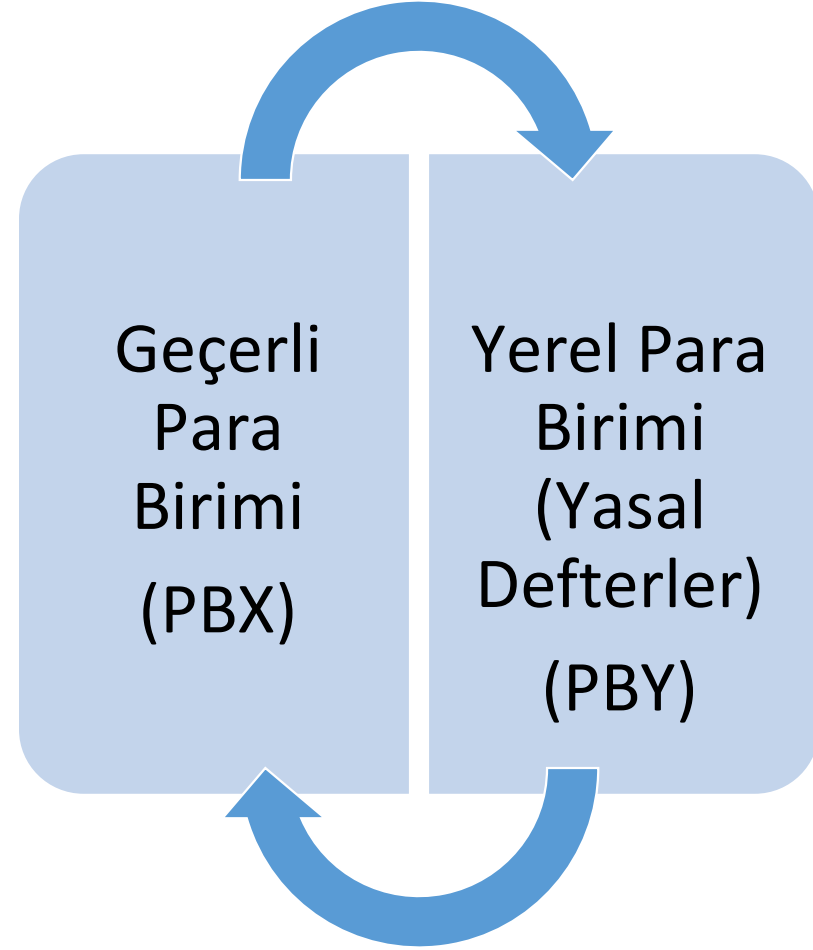
Yabancı Para İşlemleri

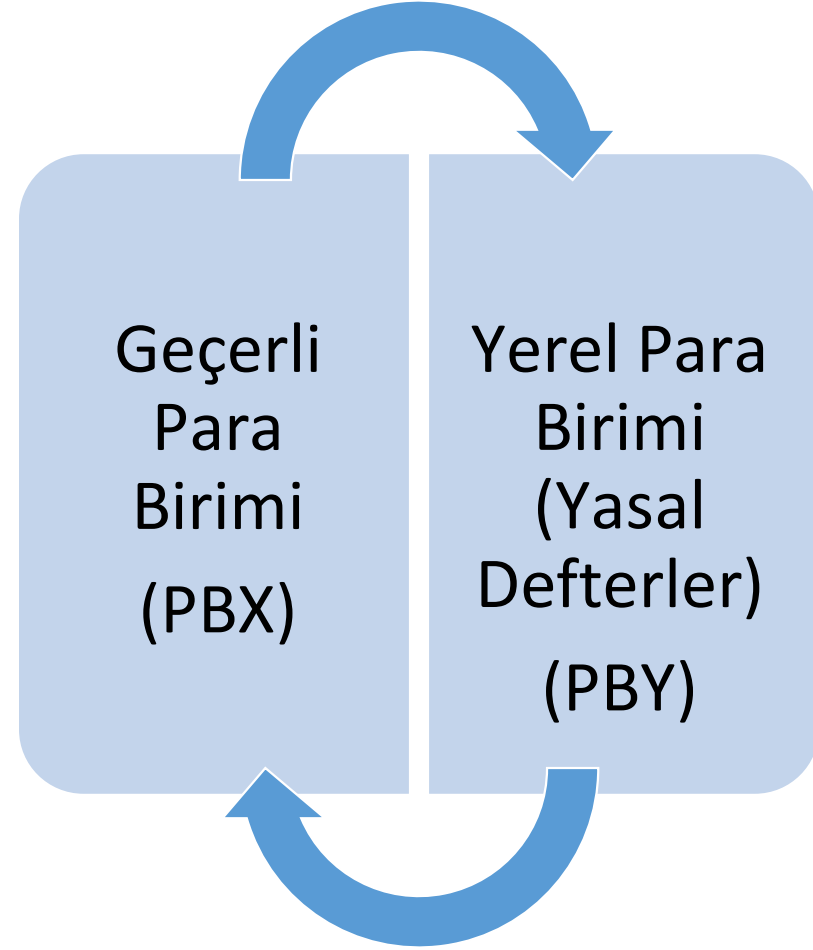
Geçerli Para Birimi * Spot Döviz Kuru

ÖRNEK

- Geçerli para birimi PBX olan A İşletmesi 23 Şubat 2022 tarihinde 15.000 PBY'ye kredili olarak mal satın almıştır.
- 23 Şubat 2022 tarihinde 1 PBX = 1,5 PBY. Mal stoku 10.000 PBX (15.000/1,5) olarak kaydedilmiştir.

Tarih	Kayıt (PBX)
23.2.2022	Ticari Mal Stoku 10.000 Ticari Borçlar 10.000

Parasal Kalemler

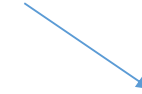
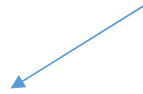
Parasal Olmayan
Kalemler

Parasal Kalemler

Parasal Olmayan
Kalemler

Tarihi Maliyet

Gerçeğe Uygun
Değer

Parasal Kalemler

Kapanış Kuru

ÖRNEK _ Parasal Kalemler

- Geçerli para birimi PBY olan bir işletme spot döviz kurunun 1 PBY = 1.2 PBX olduğu bir tarihte 1,500 PBX borçlanmış ve bu borcu 1,250 PBY olarak kaydetmiştir.

ÖRNEK _ Parasal Kalemler (Devamı)

- Geçerli para birimi PBY olan bir işletme spot döviz kurunun 1 PBY = 1.2 PBX olduğu bir tarihte 1,500 PBX borçlanmış ve bu borcu 1,250 PBY olarak kaydetmiştir.
- 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla spot döviz kuru 1 PBY = 1.50 PBX olmuştur.

Tarih	Kayıt (PBX)
31.12.2021	Ticari Borçlar 250* Kur Farkı Geliri 250

$$250 \text{ PBY} = 1,250 \text{ PBY} - 1,000 \text{ PBY}$$

Parasal Olmayan
Kalemler
(Tarihi Maliyet)

İşlem tarihindeki
(tarihi kur) döviz kuru

ÖRNEK _ Parasal Olmayan Kalemler (Tarihi Maliyet)

- Geçerli para birimi PBY olan bir işletme spot döviz kurunun 1 PBY = 1.20 PBX olduğu tarihte 12,000 PBX'e bir makine satın almıştır.
- 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla kapanış kuru 1 PBY = 1,5 PBX.
- Makine, raporlama döneminin sonunda 10.000 PBY (12.000/1,2) olarak raporlanmaya devam edecektir.

ÖRNEK _ Parasal Olmayan Kalemler (Tarihi Maliyet)

- Geçerli para birimi PBY olan bir işletme spot döviz kurunun 1 PBY = 1.20 PBX olduğu tarihte 12,000 PBX'e bir makine satın almıştır.
- 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla kapanış kuru 1 PBY = 1.5 PBX.
- Makine, raporlama döneminin sonunda 10,000 PBY (12,000/1.2) olarak raporlanmaya devam edecektir. Yabancı para birimi cinsinden satın alınan makine için döviz kurlarında yaşanan değişiklik ile ilgili herhangi değerlendirme ve ***muhasabe kaydı yapılmayacaktır.***

Parasal Olmayan
Kalemler
(Gerçeğe Uygun
Değer)

Değerlemenin
yapıldığı tarihteki
(tarihi kur) döviz kuru

ÖRNEK _ Parasal Olmayan Kalemler (Gerçeğe Uygun Değer)

- Geçerli para birimi PBY olan bir işletme bir binaya sahiptir. İşletme bina için yeniden değerlendirme modelini kullanmaktadır.
- Binanın gerçeğe uygun değeri raporlama tarihinde 150,000 PBX olarak belirlenmiştir. Bina spot döviz kurunun 1 PBY = 1.20 PBX olduğu tarihte 100,000 PBX'e satın alınmıştır.

ÖRNEK _ Parasal Olmayan Kalemler (Gerçeğe Uygun Değer)

- Geçerli para birimi PBY olan bir işletme bir binaya sahiptir. İşletme bina için yeniden değerlendirme modelini kullanmaktadır. Binanın gerçeğe uygun değeri raporlama tarihinde 150,000 PBX olarak belirlenmiştir. Bina spot döviz kurunun 1 PBY = 1.20 PBX olduğu tarihte 100,000 PBX'e satın alınmıştır.
- 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla kapanış kuru 1 PBY = 1.5 PBX.

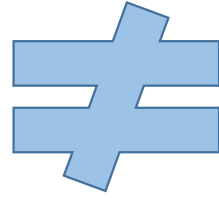
Tarih	Kayıt (PBX)
31.12.2021	Binalar 16.667
	Diğer Kapsamlı Gelir 16.667

$$16,667 \text{ PBY} = 100,000 \text{ PBY} - 83,333 \text{ PBY}$$

YABANCI PARA ÇEVİRİMLERİ

YABANCI PARA ÇEVİRİMLERİ

Raporlama Para Birimi

Geçerli Para Birimi

Finansal Durum
Tablosu

- Varlıklar kapanış kuru ile çevrilir
- Borçlar kapanış kuru ile çevrilir

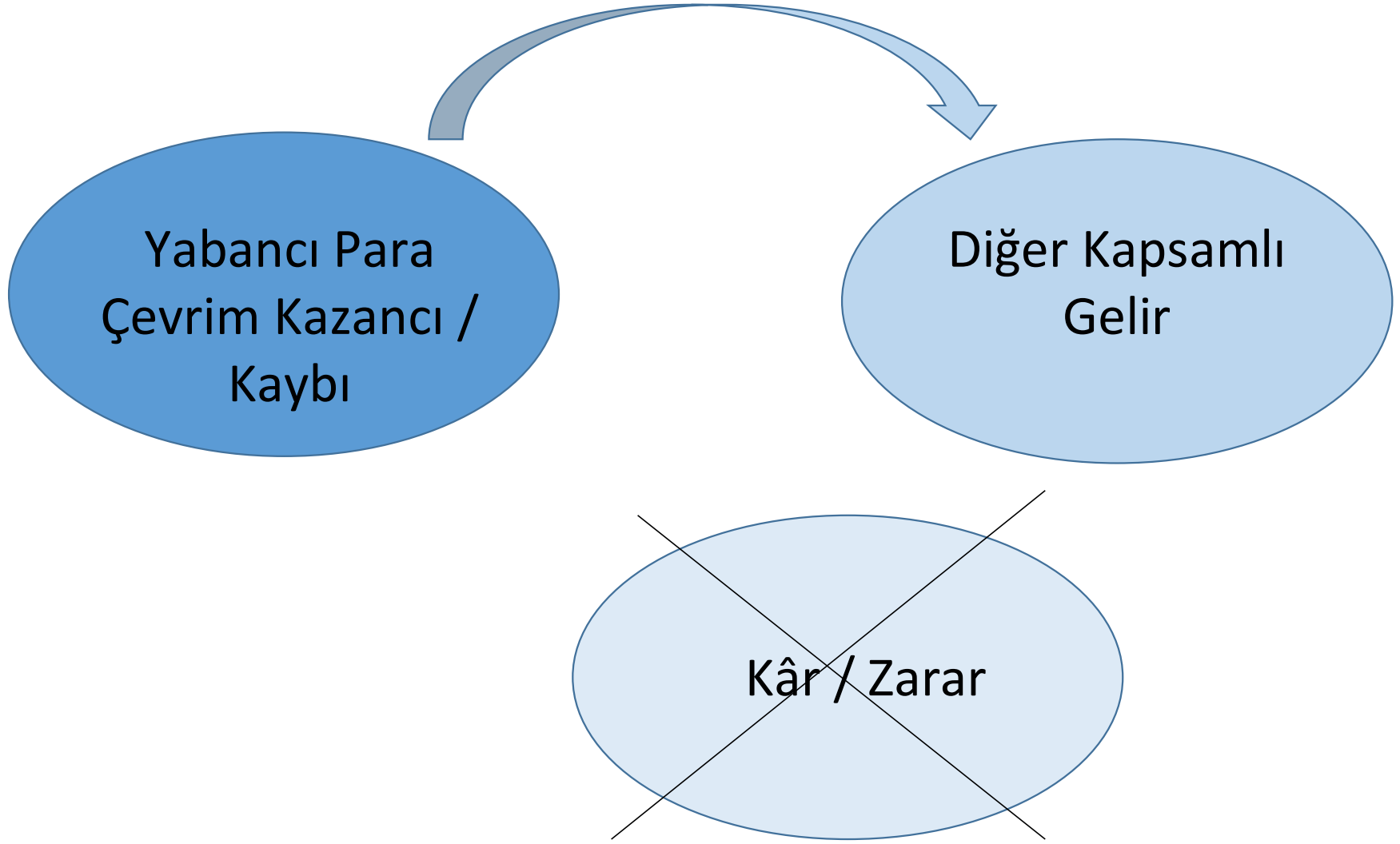
Kâr veya Zarar ve
Diğer Kapsamlı
Gelir Tablosu

Finansal Durum Tablosu

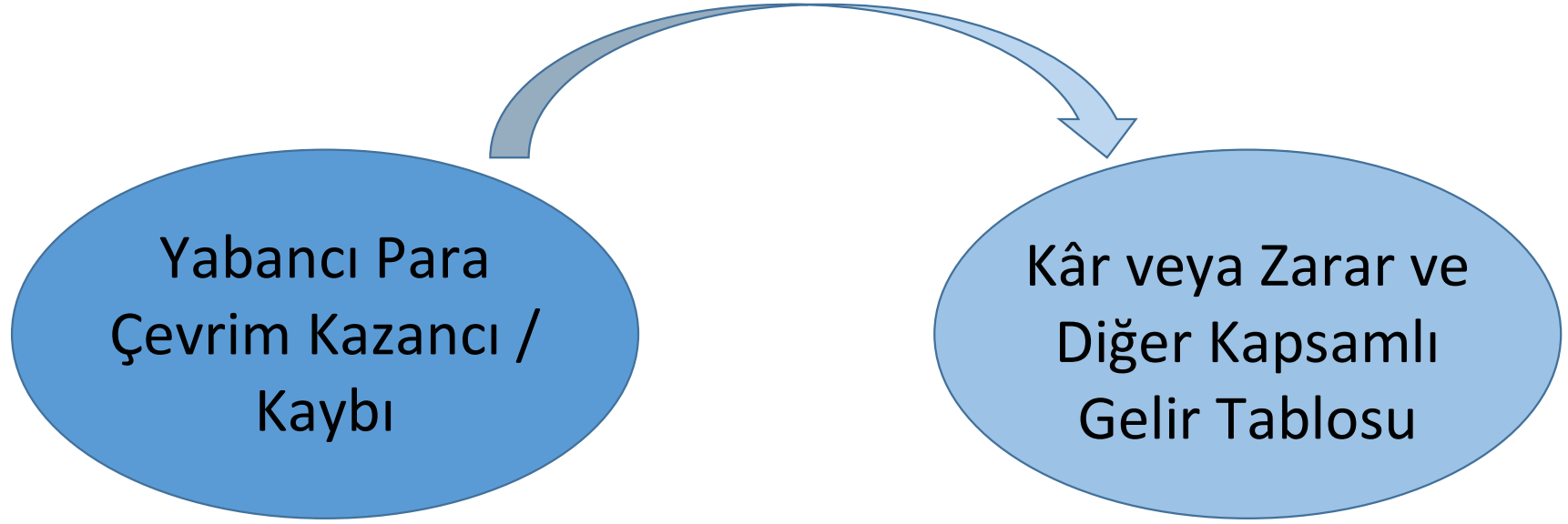
- Varlıklar kapanış kuru ile çevrilir
- Borçlar kapanış kuru ile çevrilir

Kâr veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu

- Gelir ve giderler işlem tarihindeki kur ile çevrilir

YURT DIŞINDAKİ
İŞLETMENİN ELDEN
ÇIKARILMASI

Yabancı Para
Çevrim Kazancı /
Kaybı

Kâr veya Zarar ve
Diğer Kapsamlı
Gelir Tablosu

Açıklamalar

UFRS 9 uyarınca gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen finansal araçlardan kaynaklananlar hariç, kâr veya zararda muhasebeleştirilen kur farklarının tutarını

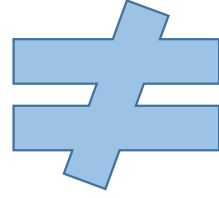
Açıklamalar

UFRS 9 uyarınca gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen finansal araçlardan kaynaklananlar hariç, kâr veya zararda muhasebeleştirilen kur farklarının tutarını

Diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilen ve özkaynakların ayrı bir bileşeninde biriktirilen net kur farkları ve bu tür kur farklarının dönem başı ve dönem sonu mutabakatını

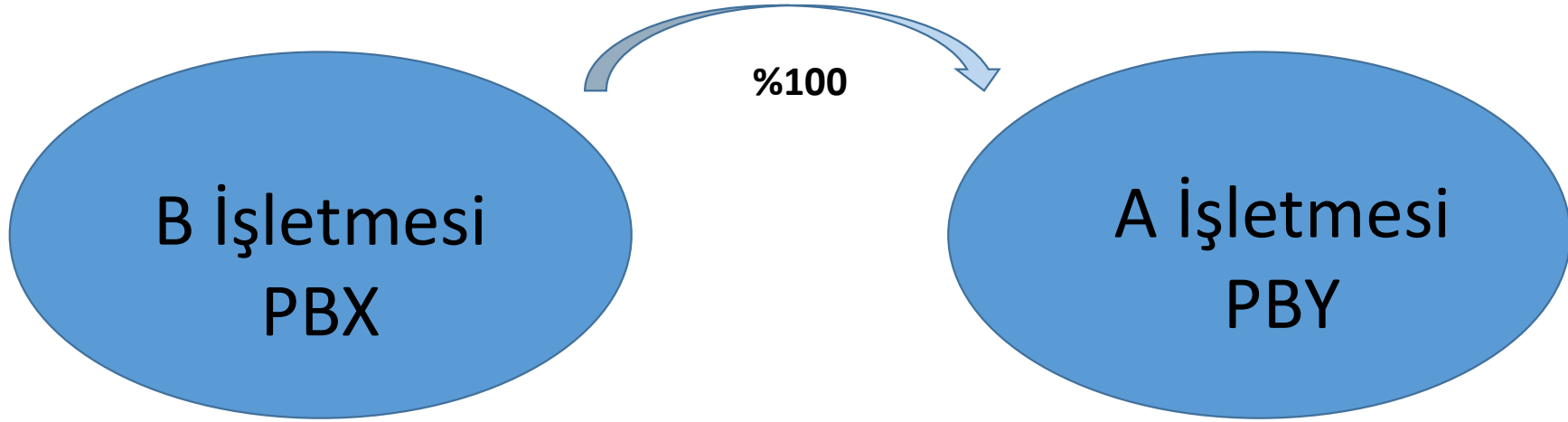
Açıklamalar

Raporlama Para Birimi

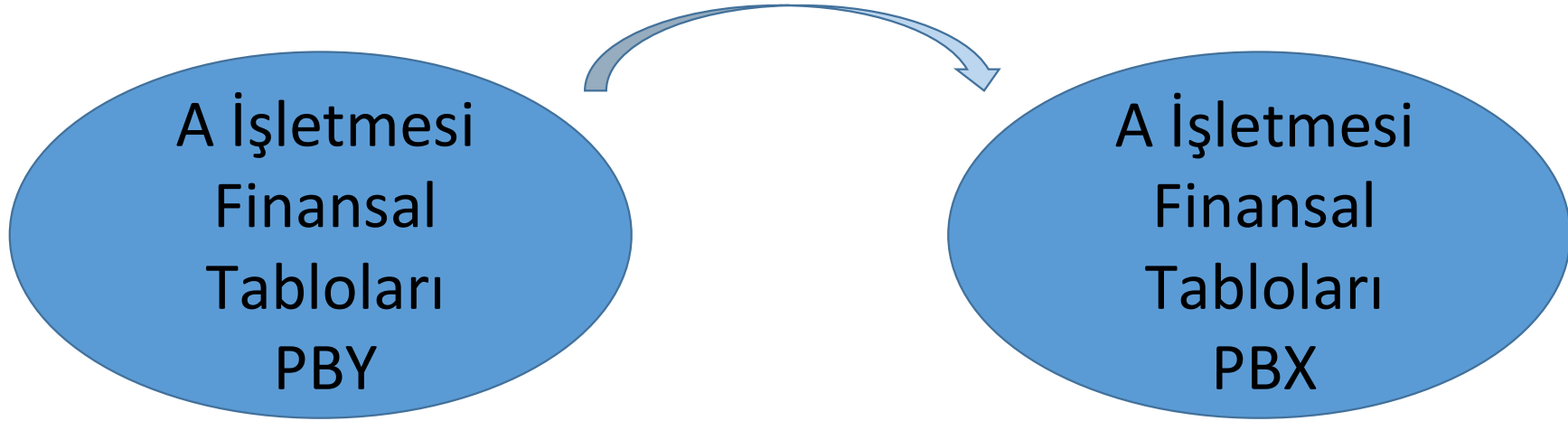

Geçerli Para Birimi

ÖRNEK _ Yabancı Para Çevrimi

ÖRNEK _ Yabancı Para Çevrimleri

A İşletmesi
31 Aralık 2021 Tarihli
Finansal Durum Tablosu (PBY)

Nakit	10,000	Ticari Borçlar	50,000
Ticari Alacaklar	40,000	Kazanılmamış Gelir	20,000
Stoklar	70,000		
Demirbaşlar	100,000	Dağıtılmamış Kârlar	30,000
Birikmiş Amortisman	(20,000)	Sermaye	100,000
Toplam Varlıklar	200,000	Borç ve Özsermaye Toplamı	200,000

A İşletmesi
2021 Yılı Kâr veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu
(PBY)

Gelirler	260,000
Giderler	<u>220,000</u>
Net Kâr	40,000

1 Ocak 2021	CUY 1 = CUX 0.90
2021 Yılı Ortalama Kuru	CUY 1 = CUX 1.05
15 Nisan 2021	CUY 1 = CUX 1.1
31 Aralık 2021	CUY 1 = CUX 1.25

A İşletmesi
Finansal Durum Tablosunun Çevrimi
31 Aralık 2021

Varlıklar	PBY			
Nakit	10,000			
Ticari Alacaklar	40,000			
Mal Stoku	70,000			
Demirbaşlar (net)	<u>80,000</u>			
Toplam Varlıklar	200,000			
Borçlar ve Özsermaye				
Ticari Borçlar	50,000			
Kazanılmamış Gelir	20,000			
Dağıtılmamış Kârlar	30,000			
Sermaye	100,000			
Borçlar ve Özsermaye Toplamı	200,000			

A İşletmesi
Finansal Durum Tablosunun Çevrimi
31 Aralık 2021

Varlıklar	PBY	Döviz Kuru		
Nakit	10,000	1.25		
Ticari Alacaklar	40,000	1.25		
Mal Stoku	70,000	1.25		
Demirbaşlar (net)	<u>80,000</u>	1.25		
Toplam Varlıklar	200,000			
Borçlar ve Özsermaye				
Ticari Borçlar	50,000	1.25		
Kazanılmamış Gelir	20,000	1.25		
Dağıtılmamış Kârlar	30,000			
Sermaye	100,000			
Borçlar ve Özsermaye Toplamı	200,000			

A İşletmesi
Finansal Durum Tablosunun Çevrimi
31 Aralık 2021

Varlıklar	PBY	Döviz Kuru	PBX	
Nakit	10,000	1.25	12,500	
Ticari Alacaklar	40,000	1.25	50,000	
Mal Stoku	70,000	1.25	87,500	
Demirbaşlar (net)	<u>80,000</u>	1.25	<u>100,000</u>	
Toplam Varlıklar	200,000		250,000	
Borçlar ve Özsermaye				
Ticari Borçlar	50,000	1.25	62,500	
Kazanılmamış Gelir	20,000	1.25	25,000	
Dağıtılmamış Kârlar	30,000			
Sermaye	100,000			
Borçlar ve Özsermaye Toplamı	200,000		250,000	

A İşletmesi
Finansal Durum Tablosunun Çevrimi
31 Aralık 2021

Varlıklar	PBY	Döviz Kuru	PBX	
Nakit	10,000	1.25	12,500	
Ticari Alacaklar	40,000	1.25	50,000	
Mal Stoku	70,000	1.25	87,500	
Demirbaşlar (net)	<u>80,000</u>	1.25	<u>100,000</u>	
Toplam Varlıklar	200,000		250,000	
Borçlar ve Özsermaye				
Ticari Borçlar	50,000	1.25	62,500	
Kazanılmamış Gelir	20,000	1.25	25,000	
Dağıtılmamış Kârlar	30,000			
Sermaye	100,000	0.90	90,000	
Borçlar ve Özsermaye Toplamı	200,000		250,000	

A İşletmesi
2021 Yılı Kâr veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelir Tablosunun Çevrimi

	PBY		
Gelirler	260,000		
Giderler	<u>220,000</u>		
Net Kâr	40,000		

A İşletmesi
2021 Yılı Kâr veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelir Tablosunun Çevrimi

	PBY	Döviz Kuru	
Gelirler	260,000	1,05	
Giderler	<u>220,000</u>	1,05	
Net Kâr	40,000		

A İşletmesi
2021 Yılı Kâr veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelir Tablosunun Çevrimi

	PBY	Döviz Kuru	PBX
Gelirler	260,000	1,05	273,000
Giderler	<u>220,000</u>	1,05	<u>(231,000)</u>
Net Kâr	40,000		42,000

	PBY	Döviz Kuru	PBX
Net Kâr	40,000		42,000
(-) Kâr Payı	<u>(10,000)</u>	1,15	<u>(11,500)</u>
Dağıtılmamış Kârlar	30,000		30,500

A İşletmesi
Finansal Durum Tablosunun Çevrimi
31 Aralık 2021

Varlıklar	PBY	Döviz Kuru	PBX	
Nakit	10,000	1.25	12,500	
Ticari Alacaklar	40,000	1.25	50,000	
Mal Stoku	70,000	1.25	87,500	
Demirbaşlar (net)	<u>80,000</u>	1.25	<u>100,000</u>	
Toplam Varlıklar	200,000		250,000	
Borçlar ve Özsermaye				
Ticari Borçlar	50,000	1.25	62,500	
Kazanılmamış Gelir	20,000	1.25	25,000	
Dağıtılmamış Kârlar	30,000		30,500	
Sermaye	100,000	0.90	90,000	
Yabancı Para Çevrim Kazancı				
Borçlar ve Özsermaye Toplamı	200,000		250,000	

A İşletmesi
Finansal Durum Tablosunun Çevrimi
31 Aralık 2021

Varlıklar	PBY	Döviz Kuru	PBX	
Nakit	10,000	1.25	12,500	
Ticari Alacaklar	40,000	1.25	50,000	
Mal Stoku	70,000	1.25	87,500	
Demirbaşlar (net)	<u>80,000</u>	1.25	<u>100,000</u>	
Toplam Varlıklar	200,000		250,000	
Borçlar ve Özsermaye				
Ticari Borçlar	50,000	1.25	62,500	
Kazanılmamış Gelir	20,000	1.25	25,000	
Dağıtılmamış Kârlar	30,000		30,500	
Sermaye	100,000	0.90	90,000	
Yabancı Para Çevrim Kazancı			<u>42,000</u>	
Borçlar ve Özsermaye Toplamı	200,000		250,000	

PASSFR.EU

A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union